

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 23.04.1979, sp. zn. 1 Cz 45/79, ECLI:CZ:NSSR:1979:1.CZ.45.1979.1

Číslo: 16/1981

Právní věta: Otcovi maloletého dieťaťa určenému rozhodnutím súdu nemožno uložiť platenie výživného na toto dieťa aj za čas, po ktorý dieťaťu poskytoval výživné iný muž, ktorého otcovstvo k dieťaťu bolo neskôr právoplatným rozhodnutím súdu zapreté. /1/ Pln Plnením, ktoré za určeného otca poskytol niekto iný, nárok dieťaťa do výšky poskytnutého plnenia zanikol. 1) Porov. rozhodnutie uverejnené pod č. 52/1968 Zbierky rozhodnutí a oznámení súdov ČSSR.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 23.04.1979

Spisová značka: 1 Cz 45/79

Číslo rozhodnutí: 16

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Rozhodnutí soudu, Určování otcovství, Výživné dítěte, Započtení pohledávky

Předpisy: 94/1963 Sb. § 58

§ 101

§ 104 40/1964 Sb. § 71

§ 85

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Matka maloletej žalobkyne bola v čase narodenia žalobkyne vydatá, jej manželstvo však bolo neskôr rozvedené a rozsudkom Okresného súdu v Martine z 28. 4. 1975 č. k. 7 C 290/74-12 bolo vyslovené, že bývalý manžel matky maloletej žalobkyne nie je otcom tohto dieťaťa. Rozsudkom z 19. 5. 1977 č. k. 8 C 178/76-49 určil Okresný súd v Martine, že otcom maloletej žalobkyne je žalovaný. Týmto rozsudkom zveril súd maloletú do výchovy a starostlivosti jej matky a zaviazal žalovaného, aby na výživu tohto dieťaťa platil od 7. 6. 1973 mesačne po 250 Kčs. Uvedený rozsudok sa stal právoplatným.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že týmto rozsudkom v časti zaväzujúcej žalovaného na platenie výživného bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Zákon o rodine (zákon č. 94/1963 Zb.) umožňuje v ustanovení § 98, aby súd priznal výživné pre maloleté dieťa aj za čas až troch rokov spätne odo dňa začatia súdneho konania. Súd prvého stupňa

vychádzal z tohto ustanovenia, keď zaviazal žalovaného na platenie výživného od 7. 6. 1973. Predpokladom pre takéto zaviazanie žalovaného na platenie výživného so spätnou účinnosťou je však to, že nárok na jednotlivé platby výživného nezanikol, najmä že nezanikol splnením. Možnosť takéhoto zániku splnením prichádza do úvahy najmä v prípade, ak sa rozhoduje o vyživovacej povinnosti muža, ktorý bol určený za otca dieťaťa, pričom voči tomuto dieťaťu mal až do úspešného zapretia otcovstva vyživovaciú povinnosť iný muž.

V zmysle ustanovenia § 101 Zák. o rodine má muž, ktorý úspešne zaprel otcovstvo, nárok na náhradu poskytnutého výživného voči tomu, kto bol určený za otca dieťaťa. Keďže muž, ktorý bol určený za otca, je povinný uhradiť výživné tomu, kto zaň vyživovaciú povinnosť plnil, nemožno ho okrem tejto úhrady zaviazat ešte na plnenie vyživovacej povinnosti priamo voči dieťaťu. Dieťaťu by sa totiž dostalo ďalšieho plnenia, hoci jeho nárok bol už raz uspokojený, a určený otec by mal nielen povinnosť uhradiť už vyplatené dávky tomu, kto zaň plnil, ale mal by povinnosť platiť ich znovu voči dieťaťu.

Súd rozhodujúci o určení otcovstva a o rozsahu vyživovacej povinnosti určeného otca je teda povinný zisťovať, či a akým spôsobom bola až do rozhodnutia o otcovstve zabezpečená výživa dieťaťa a či prípadne niekomu nevznikol voči mužovi určenému za otca nárok na úhradu výživného poskytnutého za tohto muža. Do výšky poskytnutého plnenia, ktoré za určeného otca poskytol niekto iný, totiž nárok dieťaťa v tomto rozsahu zanikol.

Touto otázkou sa však súd nezaoberal. Bude preto treba, aby v ďalšom konaní súd zistil, či muž, ktorý úspešne zaprel otcovstvo k maloletej žalobkyni, skutočne poskytol výživné na ňu, v akej výške a za aké obdobie.

Keď súd prvého stupňa rozhodol bez zisťovania týchto okolností, porušil svojím rozhodnutím zákon v ustanoveniach § 6, § 120 ods. 1 a § 153 ods. 1 O. s. p. v súvislosti s ustanoveniami § 85, § 101 a § 104 Zák. o rodine i § 71 O. z.